

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Bc. Lenka Reitspiesová

Název práce: Klasifikace potravin: Vztah kategorií a prostoru na příkladu vietnamských obchodů

Oponoval (*u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě*):
Mgr. Lenka Brunclíková

1. CÍL PRÁCE (*uveďte, do jaké míry byl naplněn*):

Cílem předložené diplomové práce je objasnění logiky klasifikace potravin ve vietnamských prodejnách na území ČR. Studentka se prostřednictvím nástroje kognitivní antropologie snaží „zmapovat myšlení Vietnamců“ (str. 5) v souvislosti s klasifikací potravin. Jsem na vážkách, zda tohoto cíle bylo skutečně dosaženo. Přestože se dovídáme o tom, jak je ve vietnamských obchodech uspořádáno zboží v regálech, nejsem si jista, zda nám tato práce odkrývá skutečně logiku, která za tímto uspořádáním stojí.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Studentka si vybrala, domnívám se, nepříliš snadný cíl zkoumání, tedy vietnamskou komunitu, která se může jevit jako velmi uzavřená vůči majoritní společnosti. Tuto snahu oceňuji.

Práce však není příliš vyvážená, teorii je věnováno téměř 50 stran, zatímco výsledkům výzkumné činnosti pouhých 11 stran. Metodologicky se přitom jedná o dvě techniky sběru dat – modifikovaný pile sorting a polo-strukturované rozhovory. Očekávala bych tedy, že se o klasifikaci z emické perspektivy Vietnamců dovíme mnohem víc. Teoretická část je věnována nejen představení kognitivní antropologie, ale rovněž imigraci Vietnamců na území ČR, a to z historické perspektivy. Není příliš jasné, proč studentka píše např. o Turnerovi, Douglas, Boasovi, Hobbesovi či Lockovi, avšak cituje je pouze ze sekundárních zdrojů. Ústřední místo tak v celé teoretické práci zaujímá práce Michala Růžičky, který na téma klasifikace napsal svoji rigorózní práci. Rovněž jako čtenář příliš nechápu, proč je na str. 28 uvedena téměř půlstránková přímá citace z publikace Goodenougha (1957) v anglickém jazyce, když na všech předchozích a následujících stranách jsou zahraniční badatelé překládáni, resp. uváděny české překlady. Text zbytečně působí nejednotně.

Z hlediska metodologie studentka vhodně vybrala dvě techniky sběru dat, polo-strukturované rozhovory a modifikovaný pile sorting. Konkrétně bylo provedeno 5 rozhovorů, avšak zkoumáno je celkem 11 vietnamských obchodů. Není bohužel jasné, s kým byly rozhovory realizovány. Až ve výsledcích výzkumu na str. 59 se dovídáme, že šlo o „respondenty, kteří se pohybovali v prostředí vietnamských obchodů s potravinami.“ Šlo tedy o zákazníky? Nebo o majitele obchodů? Šlo o prodejce? Tato informace v celé práci chybí a čtenář vlastně celou dobu tápe, zda tito respondenti mohli nějak přispět k objasnění cíle výzkumu. Stejně tak není jasné, na co se těchto respondentů studentka ptala. Na str. 52 autorka DP uvádí, že „respondenti měli možnost libovolně odpovědět a vyjádřit svůj názor.“ (str. 52), není však jasné, k čemu se respondenti měli vyjadřovat. Rovněž není

jasné, kolik těchto rozhovorů bylo provedeno a v jakém rozsahu. Těžko pak můžeme hodnotit nejasně popsanou analýzu dat z těchto rozhovorů.

Kapitola „Program Anthropac“ a „Popis výzkumu“ se obsahově velmi překrývají a čtenář je nucen číst to samé.

Ačkoliv výsledky výzkumu na první pohled mohou (především díky grafu a využití programu Anthropac) vypadat zajímavě, při podrobném pročtení se zdají být podhodnocené, resp. jedná se o pouhý popis bez jakékoliv snahy o interpretaci dat. Nevíme tak, co získaná data znamenají. Proč tedy Vietnamci klasifikují potraviny tak, jak uvádíte? Co za tím vším je? Co je důvodem zmíněného uspořádání potravin v obchodech? Je tato klasifikace ovlivněna odlišným kulturním prostředím, ze kterého tito aktéři pochází? Nebo zde hraje roli odlišný jazyk? Odpověď na tyto otázky se z celé práce nedovídáme, proto si nejsem jista ani splněním výzkumného cíle. Práce se sice snaží ukázat, jak jsou potraviny ve vietnamských prodejnách uspořádány, ale nedovídáme se prakticky nic o zmíněné logice, která za tímto uspořádáním stojí, resp. z čeho tato logika vychází.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Práce má jasnou strukturu. Jazykový projev studentky je vyhovující a odpovídá magisterskému stupni. Oceňuji pouze ojediněle se vyskytující gramatické chyby a překlepy. Je zřejmé, že na gramatické správnosti si studentka dala záležet. Citační úzus je jednotný, studentka v průběhu celé práce cituje korektně.

Přílohou práce jsou 4 fotografie zobrazující regály s potravinami ve vietnamských obchodech. Je však na škodu, že studentka neuvádí v příloze také onu mapku, o které se opakovaně zmiňuje v metodologické části a která je pravděpodobně klíčová, bavíme-li se o uspořádání prvků v prostoru. V kapitole „Výsledky“ je uveden přehledný graf.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Celkový dojem z předložené práce je smíšený. Oceňuji snahu proniknout do vietnamské komunity, avšak způsob, jakým jsou získaná data analyzována a popisována, se jeví spíše jako nepřesvědčivý. Stejně tak teoretické části, která se mi jeví jako zajímavá a čtivá, ubírá na kvalitě zbytečné množství druhotné literatury, zvláště když původní zdroje jsou celkem snadno k dispozici.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

- 1) Na str. 59 uvádíte, že „vietnamští obchodníci s potravinami si zboží ve svých prodejnách klasifikují zejména podle sebe.“ Co toto tvrzení znamená? Liší se snad nějak od původních předpokladů? Co tedy znamená „podle sebe“? Souvisí toto tvrzení nějak s kulturní či jazykovou odlišností respondentů?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Velmi dobře až dobře dle obhajoby.

Datum:

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie